

Finantsloven er der tillagt en Mand, som var kommen til at lide Uret ved Lønningssloven, en saadan Sum som 400 Rd. aarlig, ja endog, at der er blevet tillagt Embedsmændene ved hele Institutioner visse Summer aarlig. Der er nu en Sum stillet til Regjeringens Naadighed for at fordeles efter visse Regler. Seg vil rigtignok for de Mænds Skyld, hvem Tillæget er tiltænkt, meget bede om, at vi lade det staa paa Finantsloven; thi naar det sker, vide vi, at de faae det, men vedtage vi Endringsforslaget, ere vi aldeles ikke sikke paa, at de faae det; vi vide da ikke, hvad der kan komme. Seg tror, at dersom vi i den Grad skulde være bange for, at der stod specielle Bestemmelser paa Finantsloven, hvad Lønningstillag angaar, maatte der foregaa en ganske betydelig Urensning paa hele Finantsloven. Seg kan være enig med dem, der have sagt, at de ikke betragte det som et politisk Spørgsmaal, men naar det ikke er det, men kun en Formag, og Ministeriet kan bruge Finantsloven, som den er vedtagen, saa synes jeg, at det er en meget lille Sag at reise Strid om, og vi vide jo ikke, hvorledes Striden vil ende. Det ere de, der skulle have Tillæget, i alt Fald daarlig tjente med, at det skulde komme dertil, at de ikke fik det. Seg vil derfor stemme imod det foreliggende Endringsforslag.

**Madvig:** Hvad det betyder og hvad Forskiel det gjør, om et Spørgsmaal staa paa Finantsloven, eller det staa paa en anden Lov og saaledes staa frit, og hvilken Indflydelse det har, om det staa paa Finantsloven, naar den kommer til os under vanfkelige Forhold og under en uklar Stilling af Ministeriet til Finantsloven og til Forholdet mellem Thingene, det tror jeg, vi have haft Erfaring om for saa Minuter siden. Seg tror, at det Botum, der faldt for saa Minuter siden, vilde være faldet ganske anderledes, naar det da afstemte Spørgsmaal havde foreligget frit, og naar det havde foreligget saaledes, at man ikke tog Hensyn til et ministerielt Onske imod vedkommende Ministers Overbevisning om, hvad der i sig selv er det Rigtige. Der er en stor Realitet i det formelle Spørgsmaal, om dette Forslag skal staa paa Finantsloven eller ikke. Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt Landstinget frit kan diskutere, hvad der hører til Administrationens Ordning eller ikke. Som denne enkelte Gjenstand staa paa Finantsloven, og saa længe den staa der, er den unddragen en virkelig fri Behandling her; thi ved den Form, som hele Betragtningen af Finantslovens Vigtighed og dens Tilstedekommen i dette Dieblik har faaet, vil man, saa længe dette Punkt staa paa Finantsloven, ikke kunne være derved. Altsaa er det andet Thing det, der ene, uden fjerneste Deltagelse fra Landstingets Side, afgjør, hvad der skal gøres for Embeds- og Bestillingsmændene i Forhold til Dieblikkets Kon-

junkturer. Gaa vi først ind herpaa, følger deraf, at efterhaanden hele Bestemmelsen om Administrationen drages ind paa Finantsloven. Men, siger man, Ministeriet skal kæmpe derimod. Ja, have vi først givet det fra os, saa kan intet Ministerium hjælpe os, og jeg har, belært ved mange Erfaringer, tabt en Del af min Tillid til Ministeriets Understøttelse. Men overhovedet, hvad der skal komme ud tilsidst, dertil kan der behøves Ministeriets Hjælp, men Landstinget bør ikke lægge sin hele Forpligtelse over paa Ministeriet og bør ikke overlade til Ministeriet at bestemme, om Landstinget skal have Indflydelse eller ikke paa den væsentlige Del af Lovgivningen. Det er en Pligt imod os selv at hævde dette uden Hensyn til Ministeriet. Med Hensyn til den enkelte Sag, her foreligger, siger jeg, at jeg har ikke blot en formel Interesse for den, skjøndt ogsaa denne formelle Interesse har megen, overordentlig stor reel Betydning for mig, men jeg har ogsaa med Hensyn til selve den enkelte Sag en speciel reel Interesse, da jeg ønsker, at dette Dyrtdstillag skal foreligge i en saadan Form, at der er en Mulighed for at undersøge, om det er tilstrækkeligt. Saaledes som det staa nu, kan denne Betragtning umulig være fri. Bliver Spørgsmaalet taget ud af Finantsloven, og afgøres Finantsloven uden dette, som ikke vedkommer Finantsloven, saa staa vi frit, saa kunne vi forsøge, hvilken Indflydelse vi kunne udøve. Jeg har udtalt, og jeg styr ikke at gjentage, at jeg veed, at, naar der er Spørgsmaal om en Bevilling, kunne vi ikke ensidig sætte Noget igjennem. Vil Folkethinget altsaa paa ingen Maade gaa videre, end her er foreslaaet, heller ikke i en særlig Lov, saa kunne vi ikke sætte Noget igjennem; men Forsøget anser jeg det for vor Pligt at gjøre, og Netten til at gjøre Forsøget kunne vi ikke opgive. Nu siger man: Vi risikere, at de Vedkommende Intet faae. Det gjør mig overmaade ondt for den danske Lovgivningsmagt, at Stillingen er saaledes, at man bruger dette Argument. Vi udsætte altsaa om det andet Thing, at dette er kjender, at Embeds- og Bestillingsmændene i det Mindste trænge til og kunne have Krav paa det, der nu er foreslaaet; men vi skulde dog gaa ud fra, at Folkethinget vilde fornegte sin Overbevisning, fornegte at gjøre Ret og Billighed imod Embedsmændene, fordi det havde en Strid med Landstinget! Det er en Forudsætning om Folkethinget, jeg ikke tror, vi ere berettigede til at opstille. Seg i det Mindste kan ikke opstille den. Skulde den, hvad Gud bevare os for, vise sig rigtig, saa vilde jeg lægge Ansvar, hvor Ansvar falder, og jeg haaber ogsaa, at Hjælp skal komme, hvor Hjælp behøves. Men jeg siger, at, sker det virkelig, saa er derved kastet et Lys paa den konstitutionelle Forfatning og dens Virksomhed i Danmark, som ogsaa har sit Værd, sit meget store Værd.